

Rezolucja w sprawie ekologicznej transformacji energetycznej jako odpowiedzi na obecne wyzwania w zakresie bezpieczeństwa energetycznego w Partnerstwie Wschodnim w kontekście rosyjskiej wojny napastniczej i okupacji

(2023/C 229/03)

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST,

uwzględniając akt ustanawiający Zgromadzenie Parlamentarne Euronest z dnia 3 maja 2011 r.,

uwzględniając wspólną deklarację ze szczytu Partnerstwa Wschodniego, który odbył się w Brukseli 15 grudnia 2021 r.,

uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 18 marca 2020 r. pt. „Polityka Partnerstwa Wschodniego po 2020 r.: Wzmacnianie odporności – Partnerstwo Wschodnie, które służy wszystkim” (JOIN(2020) 007),

uwzględniając przyjęte w dniu 12 grudnia 2015 r. i ratyfikowane przez Unię Europejską porozumienie klimatyczne z Paryża, którego to porozumienia stroną są również kraje Partnerstwa Wschodniego,

uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019) 640) oraz późniejsze wnioski i działania ustawodawcze,

uwzględniając komunikat Komisji z 18 maja 2022 r. pt. „Plan REPowerEU” (COM(2022) 230),

uwzględniając komunikat Komisji z 20 lipca 2022 r. pt. „Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę” (COM(2022) 360) oraz rozporządzenie Rady (UE) 2022/1369 z dnia 5 sierpnia 2022 r. w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz ⁽¹⁾,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii ⁽²⁾,

uwzględniając komunikat Komisji z 13 października 2021 r. pt. „Reakcja na rosnące ceny energii: zestaw działań i środków wsparcia” (COM(2021) 660),

uwzględniając odpowiednie układy o stowarzyszeniu między UE a Gruzją ⁽³⁾, Mołdawią ⁽⁴⁾ i Ukrainą ⁽⁵⁾, w szczególności ich postanowienia dotyczące współpracy w dziedzinie energetyki,

uwzględniając Kompleksową i wzmocnioną umowę o partnerstwie między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Armenii, z drugiej strony ⁽⁶⁾, w szczególności jej postanowienia dotyczące współpracy w dziedzinie energetyki,

uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Azerbejdżańską, z drugiej strony ⁽⁷⁾, a także trwające negocjacje w sprawie nowej umowy ramowej,

uwzględniając Traktat o Wspólnocie Energetycznej, którego te trzy państwa stowarzyszone są umawiającymi się stronami, a Armenia ma w nim status obserwatora,

uwzględniając prace 3. Platformy Partnerstwa Wschodniego dotyczące konektywności, efektywności energetycznej, środowiska i zmiany klimatu, w szczególności panelu ds. energii,

uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z dnia 16 kwietnia 2021 r. pt. „Działania na rzecz efektywności energetycznej, dywersyfikacji i niezależności energetycznej: uwzględnianie zdolności wytwórczych w celu udoskonalenia europejskiej polityki energetycznej i przeciwdziałania zagrożeniom dla bezpieczeństwa energetycznego w ramach Partnerstwa Wschodniego”,

⁽¹⁾ Dz.U. L 206 z 8.8.2022, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 261 I z 7.10.2022, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 261 z 30.8.2014, s. 4.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 23 z 26.1.2018, s. 4.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 246 z 17.9.1999, s. 3.

uwzględniając cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju (SDG), w szczególności cel 7 dotyczący czystej i przystępnej energii: „Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie” oraz cel 13 dotyczący działań w dziedzinie klimatu: „Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom”,

- A. mając na uwadze, że wszyscy mieszkańcy UE i krajów Partnerstwa Wschodniego powinni dzięki ambitnej polityce mieć dostęp do bezpiecznego, czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska;
- B. mając na uwadze, że bezprawna, nieuzasadniona i niczym niesprowokowana rosyjska wojna przeciwko Ukrainie oraz trwająca okupacja terytoriów Gruzji i Mołdawii ma dramatyczne konsekwencje dla ludzi w całej UE i krajach Partnerstwa Wschodniego, które to konsekwencje obejmują przede wszystkim gwałtowny wzrost ubóstwa energetycznego i wzrost cen energii;
- C. mając na uwadze, że systematycznie przeprowadzane przez Rosję ataki na ukraińską infrastrukturę cywilną, zwłaszcza elektroenergetyczną, są zbrodniami wojennymi, a także mając na uwadze, że odcinanie mężczyzn, kobiet i dzieci od wody, prądu i ogrzewania, zwłaszcza w zimie, jest czystym aktem terroru;
- D. mając na uwadze, że bezpieczeństwo energetyczne jest podstawowym elementem bezpieczeństwa narodowego dla krajów UE i PW; mając na uwadze, że ważne jest zwiększenie konektywności, krajowej produkcji energii odnawialnej, efektywności energetycznej i oszczędności energii w celu zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i odporności energetycznej, a także wspierania stabilności społecznej, gospodarczej i politycznej w regionie;
- E. mając na uwadze, że rosyjskie próby użycia eksportu energii jako narzędzia nacisku geopolitycznego są równoważne z wykorzystaniem dostaw energii jako broni; mając na uwadze, że uszkodzenie gazociągów Nord Stream 1 i 2, do którego doszło 26 września 2022 r., doprowadziło do dużych wycieków gazu na Morzu Bałtyckim, co stanowi również atak na środowisko naturalne w UE;
- F. mając na uwadze, że kraje UE i PW muszą poprawić swoje bezpieczeństwo energetyczne przy jednoczesnym znacznym zmniejszeniu zależności od importowanych zasobów energetycznych z państw trzecich oraz położyć kres uzależnieniu od eksportu paliw kopalnych z Rosji; mając na uwadze, że zależność UE od dostaw rosyjskiego gazu przyczyniła się do trwającego obecnie kryzysu energetycznego;
- G. mając na uwadze, że w swojej strategii bezpieczeństwa gospodarczego z 2017 r. Rosja określiła odnawialne źródła energii i technologie efektywne energetycznie jako jedne z kluczowych zagrożeń dla swojego bezpieczeństwa gospodarczego;
- H. mając na uwadze, że agresywne zachowanie Rosji w regionie Partnerstwa Wschodniego dowodzi konieczności zaktualizowania rynku energetycznego UE i polityki energetycznej krajów PW w celu wyeliminowania zależności od importu energii pochodzącej z paliw kopalnych i od paliw kopalnych w ogóle, w szczególności z krajów o reżimach autorytarnych;
- I. mając na uwadze, że pomimo zakrojonej na szeroką skalę inwazji Rosji na terytorium Ukrainy 24 lutego 2022 r. kilka krajów niestety nie zaprzestało współpracy z Rosją w dziedzinie energii jądrowej, pogłębiając w ten sposób swoją niebezpieczną zależność od rosyjskich dostaw zarówno uranu, jak i usług związanych z wzbogacaniem uranu, a także utylizacją odpadów promieniotwórczych;
- J. mając na uwadze, że wypełnianie postanowień porozumienia paryskiego jest wspólnym zobowiązaniem UE i krajów PW; mając na uwadze, że celem polityki energetycznej i strategii energetycznych UE i krajów PW powinno być zmniejszenie zależności od węgla, ropy i gazu;
- K. mając na uwadze, że udział energii produkowanej ze źródeł odnawialnych pozostaje bardzo niski we wszystkich krajach Partnerstwa Wschodniego i w niektórych krajach UE, podczas gdy istnieje znaczny potencjał zwiększenia tego udziału;
- L. mając na uwadze, że aby doprowadzić do radykalnej redukcji emisji, strony porozumienia paryskiego muszą zająć się intensywnością emisji dwutlenku węgla w swoich systemach energetycznych i wdrożyć ambitne strategie na rzecz zmniejszenia zależności od paliw kopalnych oraz opracować zrównoważone i opłacalne źródła energii;

- M. mając na uwadze, że Europejski Zielony Ład określa różne inicjatywy polityczne i ambitne cele dla UE i jej państw członkowskich; mając na uwadze, że dla krajów PW, z ich perspektywy jako sąsiadów UE, bardzo ważne jest zacieśnienie dialogu z Unią na temat oczekiwań z jej strony, mianowicie na temat środków, które należy podjąć, aby dostosować się do wymogów określonych w Europejskim Zielonym Ładzie i przyczynić się do osiągnięcia jego celów;
- N. mając na uwadze, że znaczenie Europejskiego Zielonego Ładu wynika z zerwania powiązania między wzrostem gospodarczym a emisjami, zwłaszcza dzięki zwiększeniu inwestycji w odnawialne źródła energii i efektywność energetyczną;
- O. mając na uwadze, że wysiłki UE na rzecz odbudowy po zakończeniu pandemii COVID-19 mają na celu stworzenie nowoczesnej, zasobooszczędnej i czystej gospodarki o obiegu zamkniętym, prowadzącej do ekologizacji gospodarki i bardziej zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem;
- P. mając na uwadze, że rozwijanie odnawialnych źródeł energii jest jednym z kluczowych sposobów sprostania wyzwaniom związanym z bezpieczeństwem energetycznym i zmianą klimatu oraz wykorzystania czystszych źródeł energii, a tym samym poprawy zdrowia i standardów życia na naszym kontynencie oraz tworzenia lokalnych miejsc pracy;
- Q. mając na uwadze, że efektywność energetyczna jest głównym warunkiem wstępnym osiągnięcia w opłacalny sposób celów klimatycznych Europy do 2050 r.; mając na uwadze, że długoterminowa oszczędność energii może znacznie zmniejszyć zależność od importu paliw kopalnych oraz zwiększyć krajowe i regionalne bezpieczeństwo energetyczne w krajach UE i PW; mając na uwadze, że najtańszą, najbezpieczniejszą i najczystsza energią jest energia, która nie jest wykorzystywana;
- R. mając na uwadze, że poprawa ram prawnych obowiązujących w krajach PW oraz ich stopniowe zbliżanie do przepisów UE, zgodnie z podjętymi zobowiązaniami, jest konieczne, podobnie jak wymiana najlepszych praktyk i technicznej wiedzy fachowej;
- S. mając na uwadze, że UE powinna wspierać kraje PW w ocenie i rozwiązywaniu problemów związanych z oddziaływaniem Europejskiego Zielonego Ładu na ich bezpieczeństwo energetyczne i stosunki handlowe z UE i państwami trzecimi;
- T. mając na uwadze, że stworzenie dodatkowej zdolności za pomocą inwestycji krajowych i zagranicznych jest niezbędne do rozwoju i zrównoważonego wykorzystania zasobów energii wodnej, wiatrowej, słonecznej i geotermalnej w krajach UE i PW;
- U. mając na uwadze, że w najnowszym sprawozdaniu Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu z kwietnia 2022 r. wskazano, że nowa infrastruktura paliw kopalnych jest niezgodna z międzynarodowymi celami klimatycznymi; mając na uwadze, że osiągnięcie neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r. wymaga stopniowego wycofywania paliw kopalnych z systemu energetycznego najpóźniej do 2035 r.;
- V. mając na uwadze, że w celowych atakach rakietowych i atakach z użyciem dronów przeprowadzonych przez Federację Rosyjską uszkodzono lub zniszczono ok. 40 % krytycznej infrastruktury energetycznej Ukrainy;
1. zdecydowanie potępia wojnę napastniczą Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie i trwającą okupację terytoriów Gruzji i Mołdawii oraz ich niszczące konsekwencje; apeluje o wprowadzenie natychmiastowego i pełnego embarga na import rosyjskich paliw kopalnych i uranu oraz o całkowitą rezygnację z gazociągów Nord Stream 1 i 2 po to, by zaprzęścić finansowania machiny wojennej Władimira Putina ze środków UE;
 2. popiera prowadzone przez niektóre państwa członkowskie UE dochodzenia w sprawie uszkodzenia gazociągów Nord Stream 1 i 2; apeluje, aby podać wyniki dochodzeń do wiadomości publicznej;
 3. w pełni solidaryzuje się z Ukrainą i wszystkimi innymi krajami PW, które cierpią w wyniku represyjnej i ekspansywnej polityki Rosji; apeluje o zwiększenie i utrzymanie na znaczącym poziomie pomocy dla Ukrainy, aby pomóc jej mieszkańcom przetrwać trudy zimy, których przyczyną jest rosyjska wojna napastnicza, a także o udzielenie wsparcia innym potrzebującym krajom PW; stanowczo potępia rosyjskie ataki na Ukrainę z użyciem pocisków rakietowych i irańskich dronów kamikadze, wymierzone w ludność cywilną oraz infrastrukturę krytyczną i energetyczną Ukrainy; wzywa Rosję do natychmiastowego zaprzestania barbarzyńskich aktów terrorystycznych skierowanych przeciwko ludności cywilnej Ukrainy; stwierdza, że te niegodziwe czyny to nic innego jak zbrodnie przeciwko ludzkości;

4. zdecydowanie potępia działania rosyjskich sił okupacyjnych na terenie Zaporoskiej Elektrowni Atomowej w Enerhodarze, a także bezprecedensowe wykorzystywanie obiektu do przeprowadzania ataków na siły ukraińskie lub do jakichkolwiek innych celów wojskowych, w tym jako schronu lub magazynu, które to działania nie tylko uniemożliwiają bezpieczne funkcjonowanie elektrowni i przeprowadzanie jej regularnych procedur kontrolnych, lecz także stanowią poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa jądrowego Europy i nie tylko; apeluje do międzynarodowej społeczności o podjęcie pilnych działań, aby dla dobra światowego bezpieczeństwa zmusić Rosję do zakończenia okupacji Zaporoskiej Elektrowni Jądrowej i zwrócenia jej Ukrainie; wzywa Federację Rosyjską, aby umożliwiła obserwatorom Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) wejście do Zaporoskiej Elektrowni Jądrowej celem monitorowania sytuacji w zakresie bezpieczeństwa jądrowego oraz aby współpracowała ona z MAEA; jest poważnie zaniepokojone sytuacją w zakresie bezpieczeństwa jądrowego w Białoruskiej Elektrowni Jądrowej w Ostrowcu w Białorusi, ponieważ władze białoruskie nie są transparentne i nie dostarczają wiarygodnych informacji na temat wydarzeń na terenie przedmiotowej elektrowni jądrowej oraz nie zobowiązały się do pełnego wdrożenia zaleceń zawartych w sprawozdaniu z unijnego testu wytrzymałościowego z 2018 r.;
5. w pełni solidaryzuje się z Mołdawią, która obecnie mierzy się z wysiłkami Kremla zmierzającymi do politycznej destabilizacji kraju przez manipulowanie dostawami gazu i energii elektrycznej;
6. ubolewa nad wpływem, jaki wykorzystywanie rosyjskich dostaw energii jako broni ma na gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa, które z tego powodu borykają się z wysokimi cenami energii, rosnącymi nierównościami społecznymi, ubóstwem energetycznym i ubóstwem transportowym, a także ze zwiększoną inflacją, co prowadzi do bezrobocia, wysokich cen żywności i ogólnego kryzysu kosztów utrzymania; podkreśla potrzebę bezprecedensowej solidarności między krajami UE i PW oraz wspólnej reakcji na najpilniejsze wyzwania i zapobiegania ich ponownemu pojawieniu się w przyszłości, zamiast dzielących jednostronnych działań;
7. podkreśla potrzebę przejścia na czystą energię jako głównego sposobu zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i zakończenia uzależnienia krajów UE i PW od paliw kopalnych i uranu, zwłaszcza jeśli te pochodzą z państw trzecich; apeluje do Komisji i krajów PW, aby w ścisłej współpracy z europejskimi i międzynarodowymi instytucjami finansowymi przedstawiły dalsze pilne środki, które pozwoliłyby na znaczną rozbudowę zdolności produkcyjnych w zakresie odnawialnych źródeł energii i wzmocniły zdecydowaną politykę w zakresie efektywności energetycznej i oszczędności energii;
8. przypomina, że około jedna czwarta energii elektrycznej i połowa niskoemisyjnej energii elektrycznej w UE pochodzi z elektrowni jądrowych; zauważa, że niektóre państwa członkowskie sprzeciwiają się energii jądrowej, a inne przygotowują się do budowy nowych elektrowni jądrowych; ponownie zaznacza, że to państwa członkowskie UE i kraje PW są w pełni odpowiedzialne za podejmowanie decyzji o ich koszyku energetycznym, za opracowywanie rozwiązań zapewniających obywatelom i przedsiębiorstwom przystępną cenowo, stabilną i czystą energię oraz za wybór najodpowiedniejszej ścieżki wnoszenia wkładu w osiągnięcie celów Unii w dziedzinie klimatu i energii, z uwzględnieniem specyfiki i ograniczeń poszczególnych państw;
9. ponownie wyraża poparcie dla zacieśnienia współpracy w dziedzinie energetyki między UE a krajami PW, a także między samymi krajami PW, w szczególności w zakresie postępów w zrównoważonej produkcji energii, co zwiększy ich bezpieczeństwo energetyczne i odporność, jednocześnie chroniąc środowisko naturalne, przyczyniając się do osiągnięcia celów polityki klimatycznej i pogłębiając integrację zainteresowanych partnerów z europejskim rynkiem energii; zachęca UE do rozważenia możliwości dopuszczenia do współpracy i uczestnictwa w unii energetycznej kwalifikujących się i zainteresowanych krajów PW;
10. zauważa, że powodzenie Europejskiego Zielonego Ładu, jako kompleksowej strategii mającej na celu przekształcenie UE w gospodarkę neutralną klimatycznie do 2050 r., w dużym stopniu zależy od jego zdolności do dawania przykładu i stymulowania szybszego przejścia na czystą energię poza granicami UE, poczynwszy od jej sąsiadów; podkreśla konieczność zdwojenia wysiłków na rzecz dekarbonizacji i ochrony środowiska w UE i PW oraz potrzebę realizacji ambitnej polityki klimatycznej i środowiskowej, w szczególności z myślą o wypełnieniu zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego; apeluje do rządów i parlamentów krajów UE i PW, aby zaostrzyły przepisy służące przejściu na czystą energię; zachęca kraje PW do opracowania, przy wsparciu UE, planów ich uczestnictwa w Europejskim Zielonym Ładzie;
11. podkreśla znaczenie ustanowienia mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, aby zagwarantować, że ambitne cele UE nie doprowadzą do ucieczki emisji przez przeniesienie produkcji lub zwiększenie importu; wzywa UE do wspierania krajów PW w celu stymulowania rozwoju polityki ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych dostosowanej do polityki UE; uważa, że dochody, które mogą być pobierane przez UE z tytułu opłat za emisję gazów cieplarnianych od krajów PW, powinny być przede wszystkim wykorzystywane do finansowania wsparcia dekarbonizacji ich gospodarek;

12. spostrzega, że energochłonność w krajach PW jest nadal znacznie wyższa niż średnia dla UE, i wskazuje na ogromny potencjał oszczędności energii w tych krajach; zwraca uwagę, jak ważne jest wprowadzenie i utrzymanie ram regulacyjnych i instytucjonalnych, które określają minimalne normy w zakresie efektywności energetycznej budynków i produktów, zapewnią zachęty do renowacji budynków i do zwiększania efektywności energetycznej w MŚP i poszczególnych sektorach, będą wspierały optymalizację i modernizację infrastruktury energetycznej, m.in. za pomocą minimalnych kryteriów w zakresie efektywności energetycznej do celów zamówień publicznych, a także będą gwarantowały konsumentom odpowiednie informacje, w tym dokładny pomiar zużycia energii, rachunki zawierające zrozumiałe informacje i audyty energetyczne;
13. z zadowoleniem przyjmuje zaproponowane przez Komisję pakiety środków nadzwyczajnych służących rozwiązaniu problemu niestabilności cen na rynkach gazu i energii elektrycznej; uważa, że środki zwiększonej przejrzystości oraz środki przeciwdziałania zachowaniom antykonkurencyjnym i nadużyciom na rynku należy wprowadzić na stałe;
14. apeluje o określenie obowiązkowych i ambitniejszych celów dotyczących zmniejszenia zużycia gazu i energii elektrycznej jako natychmiastowej odpowiedzi na kryzys energetyczny; z zadowoleniem przyjmuje nowe obowiązki UE dotyczące magazynowania gazu; wzywa UE do ustanowienia mechanizmów solidarności, aby pomóc krajom, które mają największe problemy z bezpieczeństwem energetycznym, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli najbardziej narażonych na zagrożenia; podkreśla znaczenie dzielenia się wiedzą w celu znalezienia wspólnych sposobów pokonania obecnego kryzysu;
15. zaznacza kluczową rolę skutecznej i rozbudowanej infrastruktury magazynowania energii w poprawie bezpieczeństwa dostaw energii; wzywa do zwiększenia inwestycji w renowację istniejącej infrastruktury magazynowania energii, a także do budowy nowych obiektów; apeluje o pełne włączenie partnerów z krajów Partnerstwa Wschodniego oraz o budowę nowych wspólnych zdolności magazynowania energii; podkreśla długoterminowe korzyści płynące z takich projektów dla poprawy bezpieczeństwa dostaw energii i wsparcia przejścia na zieloną energię, jeśli od początku będą one skonstruowane w taki sposób, aby można je było łatwo dostosować do przechowywania zielonego wodoru; zaznacza, że inwestowanie w te zdolności nie tylko pozwoliłoby rozwiązać najpilniejsze problemy wynikające z obecnego kryzysu energetycznego, lecz także stanowiłoby ważny krok w kierunku realizacji wspólnych celów w zakresie dekarbonizacji;
16. z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte przez Komisję i kraje PW służące złagodzeniu skutków kryzysu energetycznego i zapobieżeniu pogorszeniu się sytuacji; wzywa Komisję do zbadania sposobów włączenia krajów PW również do takich inicjatyw, jak unijna wspólna platforma zakupu gazu; podkreśla, że wszelkie umowy zakupu muszą być zgodne z celami klimatycznymi UE, jeśli chodzi o wolumeny i czas trwania dostaw, by osiągnąć stopniowe wycofanie paliw kopalnych najpóźniej do 2035 r.;
17. zauważa, że rozwój odnawialnych źródeł energii ma kluczowe znaczenie dla wysiłków zmierzających do zapewnienia zarówno przejścia na czystą energię, jak i niezależności energetycznej, a jednocześnie przyczynia się do tworzenia lokalnych miejsc pracy, poprawy jakości powietrza i zdrowia obywateli; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie sieci regionalnej ds. energii ze źródeł odnawialnych, pod przewodnictwem Litwy i Gruzji, w ramach panelu ds. energii Partnerstwa Wschodniego; odnotowuje wykorzystanie biomasy i energii wodnej w niektórych krajach PW, ale przypomina o konieczności zapewnienia ich zrównoważoności, wydajności i zgodności z wymogami środowiskowymi;
18. zaznacza potrzebę pilnego kontynuowania starań na rzecz poprawy konektywności, począwszy od pełnej realizacji celów określonych wcześniej w ramach programu prac „20 celów na 2020 rok” zatwierdzonego na szczycie Partnerstwa Wschodniego w 2017 r.; podkreśla znaczenie rozwoju i finansowania elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, jak również inteligentnych sieci, aby zapewnić infrastrukturę niezbędną do wyznaczenia i realizacji wiążących celów w zakresie klimatu i energii; przypomina, że poprawa konektywności między UE a krajami PW zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i pomoże trwale zintegrować kraje PW z Europą; apeluje, aby w obecnym kontekście geopolitycznym priorytetem stało się długoterminowe planowanie trwałych połączeń międzysystemowych między Ukrainą i Mołdawią a UE i inwestowanie w takie połączenia; apeluje o dalsze wspieranie budowy zdolności technicznych w zakresie projektów dotyczących konektywności, takich jak projekt kabla podmorskiego pod Morzem Czarnym między Gruzją a Rumunią; podkreśla znaczenie realizacji projektu, ponieważ przyczyni się on do wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego w Europie i regionie Kaukazu oraz rozwoju sektora energii odnawialnej, a także zwiększy możliwości tranzytu między regionami;
19. dostrzega znaczne wsparcie finansowe i techniczne, jakiego partnerom wschodnim udziela UE, w koordynacji i współpracy z innymi podmiotami międzynarodowymi, promując dekarbonizację i konektywność; zauważa znaczenie dalszego udzielania wsparcia technicznego partnerom wschodnim w celu opracowania korzystnych ram prawnych dla inwestycji i zrównoważonych inicjatyw lokalnych w zakresie dekarbonizacji i odnawialnych źródeł energii; z zadowoleniem przyjmuje w szczególności prace w ramach inicjatyw EU4Energy i EU4Climate, inwestycje i pożyczki oparte na polityce w ramach platformy inwestycyjnej dla krajów objętych polityką sąsiedztwa, Wschodnioeuropejskiego Partnerstwa na rzecz Efektywności Energetycznej i Środowiska (E5P), Porozumienia

Burmistrzów oraz gwarancje budżetowe UE dla pożyczek udzielanych przez Europejski Bank Inwestycyjny i inne międzynarodowe instytucje finansowe; przewiduje, że plan gospodarczy i inwestycyjny Partnerstwa Wschodniego umożliwi inwestowanie w efektywność energetyczną, energię odnawialną i konektywność, monitorowanie zrównoważonego rozwoju oraz rzetelne przeprowadzanie ocen *ex ante* oddziaływania na środowisko;

20. zwraca uwagę, że transformacja energetyczna musi być sprawiedliwa i opłacalna i sprzyjać włączeniu społecznemu oraz powinna zapewniać zrównowagę, bezpieczeństwo dostaw i przystępność cen energii; zauważa, że dodatkową zachętą do inwestowania w projekty w dziedzinie oszczędności energii i energii odnawialnej są wysokie ceny paliw kopalnych; wskazuje na konieczność zreformowania cen energii i opodatkowania energii oraz ograniczenia dotacji rządowych dla paliw kopalnych, aby uniknąć stawiania energii odnawialnej w niekorzystnej sytuacji w stosunku do innych źródeł energii i wysyłania niewłaściwych sygnałów cenowych do końcowych odbiorców energii;
 21. kładzie nacisk na potrzebę wzmocnienia pozycji konsumentów w obszarze produkcji, zużycia, magazynowania i sprzedaży energii, biorąc pod uwagę, że może to przyczynić się do eliminowania ubóstwa energetycznego; akcentuje potencjał zdecentralizowanej produkcji energii ze źródeł odnawialnych, która to produkcja może zwiększyć wykorzystanie lokalnych źródeł energii, wzmocnić bezpieczeństwo dostaw energii na poziomie lokalnym oraz sprzyjać rozwojowi i spójności społeczności;
 22. przypomina o znaczeniu dywersyfikacji dostaw energii i zmniejszenia zależności od importu energii z państw trzecich, w szczególności z Rosji, a także poprawy konektywności sektorów energetycznych krajów PW przy jednoczesnym zapewnieniu zrównowżenia środowiskowego; w tym kontekście zwraca uwagę na potrzebę stworzenia otwartego, konkurencyjnego i zintegrowanego rynku energii w Europie Wschodniej, co mogłoby doprowadzić do stworzenia większych możliwości w zakresie handlu, inwestycji, budowania zdolności i wspólnych projektów w dziedzinie odnawialnych źródeł energii, inteligentnych sieci i efektywności energetycznej;
 23. apeluje o zacieśnienie współpracy w PW w zakresie produkcji i wykorzystania zielonego wodoru oraz o propagowanie wspólnych standardów dotyczących wodoru; zauważa, że należy ograniczyć import nieodnawialnego wodoru, aby nie osłabiać starań na rzecz dekarbonizacji;
 24. podkreśla znaczenie promowania polityki energetycznej opartej na dowodach, której podstawą są wyczerpujące dane i ciągle monitorowanie, oraz zachęca UE, by dalej wspierały zwiększanie zdolności administracyjnych krajów PW w tej dziedzinie, a także by propagowały wymianę najlepszych praktyk między krajami;
 25. przypomina o zobowiązaniach odpowiednich krajów PW wynikających z układów o stowarzyszeniu, Traktatu o Wspólnocie Energetycznej oraz kompleksowej i wzmocnionej umowy o partnerstwie, jeśli chodzi o transpozycję unijnych uregulowań w zakresie energii lub zbliżenie się do nich; apeluje do wszystkich krajów UE i PW o pełne wdrożenie Traktatu o Wspólnocie Energetycznej; stoi na stanowisku, że dodatkowe wsparcie finansowe powinno być uzależnione od skutecznego wdrażania i egzekwowania zobowiązań krajów PW, od przeprowadzenia niezbędnych reform i podjęcia bardziej ambitnych zobowiązań w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu, zgodnie z zasadą „więcej za więcej”;
 26. wzywa Radę i państwa członkowskie do pilnego i znacznego zwiększenia wsparcia dla Ukrainy, aby pomóc jej w obronie przed rosyjskimi próbami zniszczenia ukraińskiej infrastruktury krytycznej, w tym w obszarze energii; podkreśla, że odbudowa i powojenna rekonstrukcja Ukrainy musi koncentrować się przede wszystkim na przebudowie systemu energetycznego i stworzeniu Ukrainie możliwości stania się centrum eksportu zielonej energii elektrycznej i zielonego wodoru do Europy, co zwiększy odporność energetyczną i przyspieszy zrównoważoną transformację energetyczną, oraz że należy również uwzględnić i z góry zająć się kwestią zrównoważonych połączeń międzysystemowych z sąsiadującymi krajami UE i PW przy silnym wsparciu i solidarności ze strony UE i krajów PW;
 27. zobowiązuje swoich współpracowników do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącej Parlamentu Europejskiego, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji oraz wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, komisarzowi do spraw sąsiedztwa i rozszerzenia, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich UE i krajów Partnerstwa Wschodniego.
-